

STRATEGICKÝ ROZVOJOVÝ DOKUMENT PRE ÚZEMIE MESTSKÉHO ROZVOJA RUŽOMBEROK – LIPTOVSKÝ MIKULÁŠ (LIPTOV 2030)

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Liptovský Mikuláš do roku 2030

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Ružomberok do roku 2030

Integrovaná územná stratégia UMR Liptov 2030

Realizačno-finančná časť

REALIZAČNO-FINANČNÁ ČASŤ

Východiská realizačnej časti

Realizačno-finančná časť strategického dokumentu rozvoja Liptov 2030 je návodom na prácu s dokumentom, jeho implementáciu a financovanie jednotlivých projektových zámerov, ktoré sú súčasťou projektového zásobníka.

Implementácia strategického dokumentu bude o to náročnejšia, že tento dokument v sebe prepája tri strategické dokumenty, ktoré boli historicky po prvýkrát vypracované na princípoch územnej integrácie, a to:

1. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHSR) mesta Ružomberok do roku 2030;
2. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHSR) mesta Liptovský Mikuláš do roku 2030;
3. Integrovaná územná stratégia (IÚS) pre územie UMR Ružomberok – Liptovský Mikuláš do roku 2030 a z nej vyplývajúce integrované územné investície (IÚI) ako nástroj integrovaného územného rozvoja s využitím fondov EÚ.

Podmienkou kvalitnej implementácie všetkých troch strategických dokumentov bude ich pravidelné vyhodnocovanie a sledovanie (monitorovanie) plnenia jednotlivých opatrení na princípe participácie, spolupráce, partnerstva a komunikácie pri získavaní potrebných informácií a dát.

To si vyžaduje nastavenie procesov pre zber a vyhodnocovanie dát a informácií a vytvorenie kapacít, ktoré tieto procesy budú strážiť a budú za ne zodpovedať. Ideálnym scenárom bude vytvorenie inštitucionálnych odborných kapacít tzv. **Strategicko-analytickej jednotky Liptov 2030** pre prirodzený región Liptov, ktorá bude plne zodpovedať za implementáciu integrovanej územnej stratégie pre územie udržateľného mestského rozvoja IÚS UMR Liptov, a to po obsahovej aj procesnej stránke, a bude zároveň úzko spolupracovať s oddeleniami obidvoch mestských úradov, ktoré budú zodpovedať za implementáciu PHSR na roky 2023-2030. Dôležitosť zriadenia strategicko-analytickej jednotky podčiarkuje aj potreba iniciácie a realizácie projektových zámerov v území UMR Liptov, ale tiež prirodzeného regiónu Liptov. Zriadenie a fungovanie strategicko-analytickej jednotky by malo byť koordinované v úzkej spolupráci a súčinnosti s Odborom regionálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja.

Integrovaná územná stratégia Žilinského samosprávneho kraja 2021+ radí stratégiu územia udržateľného mestského rozvoja UMR Liptov medzi základné územné piliere pre jej naplnenie a aj z toho dôvodu sme previazanosti obidvoch strategických dokumentov venovali značnú pozornosť.

S prípravou a implementáciou strategického dokumentu pre územie, ktoré sa týka viacerých samospráv, majú v prirodzenom regióne Liptov skúsenosti MAS Horný Liptov a MAS Dolný Liptov a ich členské samosprávy. Členská základňa MAS Dolný Liptov čiastočne kopíruje subjekty územnej spolupráce UMR Liptov. Obce okresu Liptovský Mikuláš v UMR Liptov takúto skúsenosť nemajú a bude potrebné s nimi o to viac pracovať. Prenos skúseností samospráv okresu Ružomberok v UMR Liptov pomohol k nastaveniu tejto realizačno-finančnej časti strategického dokumentu.

Programy hospodárskeho a sociálneho rozvoja obidvoch miest na roky 2015-2022 ako programy rozvoja obce boli vypracované v zmysle zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja a boli formálne schválené mestskými zastupiteľstvami v Liptovskom Mikuláši dňa 10.12.2015 a v Ružomberku 8.7.2015. Následne boli každoročne formálne vyhodnocované a monitorovacie správy boli predkladané na ročnej báze na vedomie poslancom mestského zastupiteľstva. PHSR obidvoch miest tvorili rámec a východisko pre vypracovanie sektorových stratégií. V meste Ružomberok bol 10.7.2019 dokonca mestským zastupiteľstvom zriadený Monitorovací výbor pre PHSR.

Proces implementácie a vyhodnocovania PHSR jadrových miest na roky 2023-2030

Implementácia, vyhodnocovanie a sledovanie plnenia PHSR obidvoch jadrových miest na roky 2023-2030 bude prebiehať na ročnej báze v každom meste samostatne, prostredníctvom zodpovedných pracovníkov mestských úradov, vedenia miest a poslancov mestského zastupiteľstva. Monitorovanie a vyhodnocovanie bude vykonávané formou prerokovania „Správy o implementácii PHSR na roky 2023-2030“. Sledované by malo byť plnenie 45 povinných kľúčových indikátorov úspechu pre jednotlivé špecifické ciele, ktoré tvoria Prílohu 1 tohto dokumentu, a tým aj plnenie jednotlivých opatrení definovaných v strategicko-programovej časti tohto strategického dokumentu rozvoja Liptov 2030.

Proces implementácie a vyhodnocovania IÚS UMR Liptov 2030

Zásadným orgánom pre implementáciu, sledovanie a vyhodnocovanie plnenia strategického dokumentu rozvoja Liptov 2030 je Kooperačná rada UMR Liptov, ktorá má v zmysle štatútu zodpovedať za jeho integrovaný územný rozvoj. Plnenie bude monitorované Technickým sekretariátom UMR Liptov priebežne a vyhodnocované na ročnej báze formou "Správy o implementácii IÚS UMR Liptov na roky 2020-2030". Rovnako ako v prípade PHSR obidvoch miest bude sledované aj napĺňanie povinných kľúčových indikátorov úspechu pre jednotlivé špecifické ciele, ako je uvedené v Prílohe 1 s dôrazom na tie, ktoré sa týkajú 5 strategických pilierov IÚS UMR Liptov.

Systém monitorovania PHSR a IÚS UMR Liptov na roky 2023-2030

Ako uvádzame vyššie, systém monitorovania je zabezpečovaný aj cez sledovanie sústavy povinných a voliteľných kľúčových indikátorov úspechu navrhnutých pre jednotlivé špecifické ciele v strategicko-programovej časti tohto dokumentu a podrobnejšie pre **45 povinných indikátorov úspechu** aj v **Prílohe 1**, z toho 7 povinných indikátorov sa týka implementácie IÚS UMR Liptov. Indikátory sú zrozumiteľné a dobre sledovateľné. Ku každému z povinných indikátorov je uvedený jeho popis a zdroj pre čerpanie informácií. Mnohé indikátory nemali stanovené východiskové hodnoty, ktoré ani neboli dohľadateľné. Ich stanovenie bude úvodnou implementačnou prácou Technického sekretariátu UMR s odbornými pracovníkmi obidvoch jadrových miest. Ich spoločná úvodná implementačná práca sa týka aj zavedenia procesov pre zber a spracovanie dát ako podkladu pre priebežné napĺňanie vlastného informačného systému UMR Liptov. Vyhodnocovanie plnenia indikátorov bude súčasťou Správy o implementácii PHSR jadrových miest a IÚS UMR Liptov.

Východiskom pre stanovenie indikátorov bol PHSR vyššieho stupňa, a to PHSR VÚC Žilinského samosprávneho kraja, ktorý vychádza z piatich cieľov politiky súdržnosti EÚ stanovených Európskou komisiou v roku 2018: (1) Inteligentnejšia Európa – inovatívna a inteligentná transformácia hospodárstva; (2) Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa; (3) Prepojenejšia Európa – mobilita a regionálna pripojiteľnosť IKT; (4) Sociálnejšia Európa – vykonávanie Európskeho piliera sociálnych práv; (5) Európa bližšie k občanom – udržateľný a integrovaný rozvoj mestských, vidieckych a pobrežných oblastí prostredníctvom miestnych iniciatív. Je to aj z toho dôvodu, že na implementácii stratégie integrovaného územného rozvoja územia UMR Liptov a mestského rozvoja jadrových miest Liptovský Mikuláš a Ružomberok sa vo výraznej miere budú podieľať finančné zdroje z Európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF), ktorých smerovanie určuje Partnerská dohoda SR na roky 2021-2027.

Stanovené cieľové hodnoty indikátorov sú nastavené k reálnemu potenciálu jadrových miest a obcí UMR Liptov na ich napĺňanie a vychádzajú z analytickej časti strategického dokumentu.

Správa o implementácii PHSR jadrových miest a IÚS UMR Liptov bude spracovaná 1x ročne. Bude ju v prípade PHSR jadrových miest schvaľovať mestské zastupiteľstvo príslušného mesta a v prípade IÚS UMR 2030 ju bude schvaľovať Kooperačná rada UMR Liptov. Pre naplnenie zásad transparentnosti a otvorenosti verejnej správy bude správa zverejňovaná na webových sídlach jadrových miest a pre IÚS UMR Liptov na webstránke www.liptov2030.sk. Správa by mala obsahovať nasledovné časti:

1. Odborné zhrnutie plnenia stratégie mestského rozvoja v PHSR jadrového mesta alebo integrovanej územnej stratégie IÚS UMR Liptov po špecifických cieľoch stratégií vrátane porovnania vývoja s predchádzajúcim rokom a plnenia stanovených opatrení v predchádzajúcom roku;
2. Prehľad projektov/aktivít realizovaných v danom roku a ich odborné zhodnotenie ako súčasť plnenia Akčného plánu PHSR miest a vývoja v zásobníku projektov;
3. Hlavné zistenia a návrhy kľúčových opatrení na nasledujúci rok;
4. Zhodnotenie plnenia povinných kľúčových indikátorov úspechu.

Prvé správy o implementácii PHSR jadrových miest a IÚS UMR Liptov budú vypracované za rok 2022 najneskôr do 28.2.2023. Ideálne, ak budú tieto Správy schválené skôr než Správa o implementácii PHSR ZŠK 2021+, aby tieto boli jej relevantným podkladom, čo si bude vyžadovať koordináciu smerom zhora nadol aj zdola nahor.

Riadenie zmien: V priebehu implementácie strategického dokumentu môže dôjsť k potrebe čiastkovej zmeny vo forme úpravy cieľa, opatrenia alebo indikátora, čo môže byť spôsobené rozhodnutiami vlády alebo EÚ, alebo to vyvstane ako zistenie v priebehu priebežného monitorovania plnenia stratégií ako dôsledok nevhodne navrhnutého cieľa a opatrenia alebo nežiadúceho vývoja indikátora. Potreba rozhodnutia o zmene by mala byť navrhnutá v Správe o implementácii a v rámci nej prerokovaná.

Ex-post evaluácia plnenia stratégií: Pred ukončením výhľadového obdobia strategického dokumentu PHSR jadrových miest a IÚS UMR Liptov 2030 by mala byť odbornou spracovaná komplexná ex-post evaluácia zameraná na vyhodnotenie plnenia stratégie ako celku, ktorá bude základným vstupným podkladom pre tvorbu nového strategického dokumentu.

Riadenie rizík: Pri nastavovaní aj posudzovaní plnenia stratégií je kľúčové zaoberať sa identifikáciou a analýzou rizík a ich dopadov na plnenie cieľov stratégie či už v pozitívnom, alebo negatívnom smere, a samozrejme prijímať opatrenia, ktoré riziká minimalizujú alebo znižujú ich nežiadúci vplyv. Identifikovaným rizikám je vhodné priradiť stupeň vplyvu rizika: 1 – zanedbateľný, 2 – nízky, 3 – neutrálny, 4 – významný, 5 – neprijateľný, a tým riziká prioritizovať. Časť identifikácie a hodnotenia rizík by mala byť súčasťou Správy o implementácii. Pred prípravou tohto strategického dokumentu rozvoja Liptov 2030 sme identifikovali nasledovné riziká, ktoré môžu mať vplyv na implementáciu stratégií v jadrových mestách a na území UMR Liptov.

Identifikované riziko	Opatrenie na zmiernenie
1. Neochota socio-ekonomických partnerov zapojiť sa do spracovania a implementácie strategického dokumentu.	Priebežná komunikácia v procese spracovania a implementácie strategického dokumentu a výzvy k zapojeniu.
2. Nedostatok finančných zdrojov na zozbierané projektové zámery v zásobníku projektov.	Prepojenie dokumentu s IÚS ZASK a vzájomné zdieľanie zásobníkov projektov.
3. Územná nevyváženosť projektových zámerov v území UMR Liptov pri implementácii strategického dokumentu.	Zodpovednosť prenesená na Koooperačnú radu UMR Liptov na rešpektovanie proporčnej vyváženosti finančných alokácií na projektové zámery.
4. Chýbajúce odborné kapacity pre implementáciu strategického dokumentu.	Zriadenie strategicko-analytickej jednotky a transparentné výberové konania pri náboře interných a externých odborných kapacít do strategicko-analytickej jednotky.

Zdroj: Vlastné spracovanie.

Nepredvídateľné zmeny: Situácia spojená so zdravotným rizikom vyvolaná šírením pandémie koronavírusu Covid-19, ako aj zhoršenie bezpečnostnej situácie v Európe a porušovanie ľudských práv vyplývajúce z vojnového konfliktu na Ukrajine (bezpečnostné riziko) a tiež následná plynová kríza z ohrozenia dodávok plynu z Ruska do Európy ukázali, že systém implementácie stratégie by mal byť dostatočne flexibilný na zapracovanie takýchto nepredvídateľných okolností a ich možných dopadov, ktoré významne ovplyvnia implementáciu stratégií rozvoja. Tejto téme je potrebné venovať pozornosť aj v Správe o implementácii v časti „Riadenie rizík“, pokiaľ sa nepredvídateľné zmeny z titulu vyššej moci v predchádzajúcom roku vyskytli, alebo sa v procese prípravy Správy o implementácii dejú. Ako dôsledok vojnového konfliktu na Ukrajine je možné, že zo strany Európskej komisie dôjde k prehodnoteniu kohéznej politiky EÚ a zmene národných priorit. Ak si to mimoriadna situácia vyžaduje, je možné spracovať Mimoriadnu správu o implementácii strategického dokumentu, ktorá bude reflektovať zmenené vonkajšie okolnosti s dopadom na udržateľný rozvoj jadrových miest, ako aj územia UMR Liptov.

Akčné plány PHSR a zásobník projektov UMR Liptov

Akčný plán pre PHSR obidvoch jadrových miest slúži na podporu realizácie PHSR jadrových miest, ako aj IÚS stratégie UMR Liptov na roky 2023-2030. Je previazaný so zásobníkom projektov za územie UMR Liptov. Tento zásobník obsahuje zoznam projektov, ktoré sú realizované na území jadrových miest aj v obciach zaradených do UMR Liptov podľa kategórie žiadateľa: (1) jadrové mesto Liptovský Mikuláš, (2) jadrové mesto Ružomberok, (3) obce UMR, (4) podnikateľský sektor a (5) tretí sektor, ktoré sú súčasťou územia UMR Liptov. Zásobník projektov obsahuje projekty, s ktorými sa počíta do Integrovaných územných investícií (IÚI) a integrovaných projektových balíčkov.

Akčný plán a zásobník projektov obsahujú nasledovné informácie:

- Číslovanie projektu;
- Názov a stručný popis projektu;
- Žiadateľ projektu a jeho odborný garant;
- Kategória žiadateľa (samospráva, podnikateľ, tretí sektor, verejná správa);
- Väzba na špecifický cieľ strategického dokumentu rozvoja Liptov 2030;
- Väzba na strategický pilier IÚS UMR Liptov 2030 (P1 – P5), ak je to relevantné;

- Uvedenie plánovaných zdrojov financovania;
- Odhadované náklady na realizáciu;
- Predpokladaný termín realizácie;
- Stav pripravenosti projektu (zámer/projekt v príprave/projekt v realizácii/dokončený projekt).

Prvotný zásobník projektov bol tvorený z viacerých zdrojov. Využili sme existujúci zásobník projektov na VÚC Žilinskom samosprávnom kraji a získali odtiaľ projektové zábery za obidve jadrové mestá a obce združené v UMR Liptov. Tiež sme oslovili obidva mestské úrady jadrových miest a požiadali ich o ich projektové zásobníky, podobne ako sme to urobili aj s OOCR Región Liptov. Projektové zábery obcí, ktoré neboli súčasťou zásobníka VÚC Žilinský kraj, sme získali počas osobných stretnutí so starostami. Viaceré projektové zábery vygenerovala expertná skupina zriadená k príprave tohto strategického dokumentu počas svojich rokovaní (tzv. spoločné projekty). Išlo najmä o také projekty, ktoré boli spoločné pre celé územie UMR Liptov. Odborná a laická verejnosť mala tiež možnosť prostredníctvom formulára na webstránke www.liptov2030.sk prispieť do dotazníka svojimi projektovými zábermi, alebo tam prispievala aj počas rokovaní tematických pracovných skupín (zoznam účastníkov je uvedený v Prílohe 3). Takto sme získali **282 projektových záberov** v celkovej predbežnej finančnej hodnote 835 mil. EUR. Ich prehľad uvádza nasledovná tabuľka.

Prehľad stavu zásobníka projektov za UMR Liptov k 31.7.2022				
Územná príslušnosť žiadateľa	Kategória žiadateľa	Počet projektov v zásobníku	Alokovaná suma – hrubý odhad	
Mesto Liptovský Mikuláš	Samospráva	63	545 987 191 €	
	Podnikatelia	9	9 650 000 €	
	Tretí sektor	9	9 082 000 €	
	Verejný sektor	4	4 850 000 €	
	SPOLU	85	569 569 191 €	68,21%
Mesto Ružomberok	Samospráva	50	40 914 200 €	
	Podnikatelia	3	950 000 €	
	Tretí sektor	12	167 445 400 €	
	Verejný sektor	16	0 €	
	SPOLU	81	209 309 600 €	25,07%
Obce UMR	Samospráva	76	30 057 000 €	
	Podnikatelia	1	250 000 €	
	Tretí sektor	4	7 244 000 €	
	Verejný sektor	1	0 €	
	SPOLU	82	37 551 000 €	4,5%
Spoločné projekty za územie UMR	UMR	24	5 586 000 €	
	Podnikatelia	2	1 610 000 €	
	Tretí sektor	9	11 350 000 €	
	Verejný sektor	0	0 €	
	SPOLU	35	18 546 000 €	2,22%
CELKOM	Samospráva	189	620 709 391 €	
	spoločné UMR	24	4 586 000 €	

	Podnikatelia	15	12 460 000 €	
	Tretí sektor	34	195 121 400 €	
	Verejný sektor	21	4 850 000 €	
	SPOLU	283	834 975 791 €	100,00%

Zdroj: Vlastné spracovanie.

Poznámka: Finančné údaje v tejto tabuľke sú len hrubo odhadnuté. Niektoré projektové zámery boli predložené bez vyčíslenia finančných nárokov a z toho dôvodu sú napríklad kumulované údaje za verejný sektor nulové.

Práca s akčným plánom a zásobníkom projektov je priebežná. Zásobník je permanentne otvorený a kontinuálne dopĺňaný a aktualizovaný o nové projektové zámery, čo má na zodpovednosti Technický sekretariát pri Kooperačnej rade UMR. Tento tiež koordinuje spájanie projektov do balíkov tzv. integrovaných územných investícií (IUI). Technický sekretariát komunikuje so žiadateľmi a garantmi projektových zámerov, aktualizuje stav pripravenosti projektov, ich odhadované náklady na realizáciu a termín realizácie.

Pri rozhodovaní o podpore aktivít a projektov zo zásobníka projektov by mali mať prednosť tie, ktoré najpozitívnejšie prispievajú k napĺňaniu špecifických cieľov a opatrení definovaných v strategickom dokumente a v prípade integrovanej územnej stratégie UMR Liptov sú zároveň v súlade s 5 strategickými piliermi rozvoja UMR Liptov.

Pre posúdenie relevantnosti projektov v zásobníku projektov za 4 oblasti územnej príslušnosti žiadateľov (mesto Liptovský Mikuláš, mesto Ružomberok, 16 obcí UMR a spoločné projekty územia UMR) a ich prioritizáciu sme využili expertné hodnotenie 10 odborníkov na regionálny rozvoj (6 členov expertnej skupiny a 4 členovia spracovateľského tímu). Hodnotiace kritéria, ktoré boli posudzované expertmi: (1) Integrovanosť projektu (územne a tematicky) a komplexnosť projektu; (2) Inovativnosť projektu; (3) Podpora zdieľanej ekonomiky; (4) Verejnoprospešnosť; (5) Naliehavosť; (6) Finančná udržateľnosť; (7) Pripravenosť projektu. Každý expert mohol pre projekt prideliť od 0 po 2 body podľa toho, ako projekt spĺňal hodnotené kritérium. Prehľad bodového hodnotenia projektov v zásobníku projektov je uvedený v **Prílohe 2** tohto strategického dokumentu a bude podkladom pre rokovanie Kooperačnej rady UMR Liptov o výbere projektov na financovanie z finančnej alokácie vyčlenenej pre UMR Liptov vo výške 25,5 mil. EUR. Finančné hodnoty jednotlivých projektov sú len odhadované a budú upresnené pred rokovaním Kooperačnej rady UMR Liptov.

Integrované územné investície (IUI) spoločne s **integrovanými projektovými balíčkami** sú kľúčovými nástrojmi synergie opatrení a aktivít implementácie integrovaných rozvojových stratégií, vytvárané podľa jednotného metodického rámca pre prípravu Integrovaných územných stratégií a investícií v SR v programovom období 2021-2027. IUI vznikajú prepojením minimálne jednej kľúčovej aktivity/projektu s jednou doplnkovou aktivitou/projektom zo zásobníka projektov, ktoré sú financované z EŠIF v programovom období 2021-2027 z Programu Slovensko. Ak je doplnková aktivita financovaná z iného zdroja ako EŠIF, napr. z CLLD stratégie, vlastných rozpočtov samospráv, projektov cezhraničnej spolupráce Interreg a pod., ide o integrovaný projektový balíček. Návrhy na vytváranie integrovaných územných investícií a integrovaných projektových balíčkov spoločne so socio-ekonomickými partnermi a samosprávami v území budú jednou z prioritných aktivít implementácie tohto strategického dokumentu zo strany Strategicko-analytickej jednotky a Technického sekretariátu Kooperačnej rady.

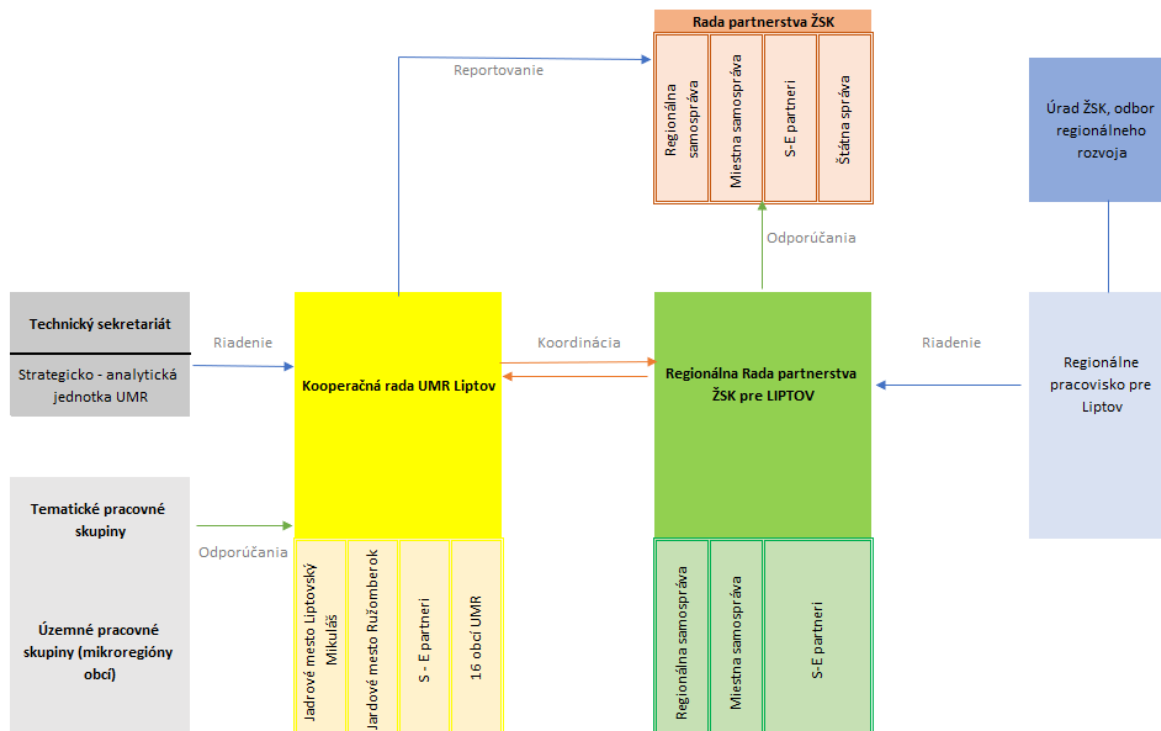
Kooperačná rada udržateľného mestského rozvoja UMR Liptov

Kooperačné rady UMR sú kľúčovým inštitucionálnym mechanizmom pre rozvoj mestského územia UMR prostredníctvom IÚS UMR a ich implementáciu v rámci Programu Slovensko. Sú špecifickým typom strategicko-plánovacieho regiónu (SPR), pričom Kooperačná rada UMR nie je komorou Rady partnerstva pre implementáciu IÚS Žilinského samosprávneho kraja 2021+. Predsedom Kooperačnej rady UMR je primátor jadrového mesta regiónu, ktorý koordinuje a informuje o činnosti Kooperačnej rady UMR komory Rady partnerstva pre implementáciu Integrovanej územnej stratégie Žilinského samosprávneho kraja. Kooperačná rada nie je inštitucionalizovaná a riadi sa aktuálne platným štatútom, ktorý vychádza z usmernení MIRRI, a mala by byť zárukou nezávislého rozhodovania v prospech vyváženého územného rozvoja na území UMR Liptov do roku 2030. Kooperačná rada si môže vytvárať vlastné tematické alebo územné pracovné skupiny z miestnych expertov, ktorých závery z rokovaní majú pre Kooperačnú radu odporúčací charakter. Mali by sa podieľať na vypracovaní

plánov mestského rozvoja aj integrovanej územnej stratégie UMR Liptov vo svojej tematickej alebo územnej oblasti (mikroregión viacerých obcí), na navrhovaní aktivít a na hodnotení realizácie projektov v zásobníku projektov.

Model koordinácie procesov strategického plánovania na území UMR Liptov

Model koordinácie procesov strategického plánovania pre UMR Liptov

Zdroj: Vlastné spracovanie.

Východiská finančnej časti

Zhodnotenie programového obdobia EŠIF 2014-2020

Z dokumentu spracovanom MIRRI *“Informácia o stave implementácie európskych štrukturálnych a investičných fondov v programovom období 2014-2020”* vyplýva, že celková alokácia pre programové obdobie 2014-2020 v Slovenskej republike predstavovala k 31.12.2021 sumu 16,68 mld. EUR pre: (1) 6 operačných programov (OP): OP Ľudské zdroje, OP Integrovaná infraštruktúra, OP Kvalita životného prostredia, Integrovaný regionálny OP, OP Efektívna verejná správa, OP Technická pomoc; (2) OP Rybné hospodárstvo; (3) Program rozvoja vidieka (PRV); (4) Program spolupráce Interreg V-A Slovenská republika – Česká republika (Interreg V-A SK-CZ), Program spolupráce Interreg V-A Slovenská republika – Rakúsko (Interreg V-A SK-AT); (7) Program spolupráce Interact III (PS Interact III).

Iniciatíva REACT-EU je balíčkom podpory Európskej komisie na eliminovanie dopadov pandémie Covid-19 na Slovensku. Celková dodatočná alokácia REACT-EU predstavuje 745,18 mil. EUR.

V nadväznosti na krízu v dôsledku pandémie bola schválená realokácia nezazmluvnených finančných prostriedkov EŠIF na opatrenia v boji proti pandémii Covid-19 a na zmierňovanie jej následkov v celkovej výške 1,11 mld. EUR.

Absorpčná schopnosť Žilinského samosprávneho kraja čerpať EŠIF v programovom období 2014-2022¹ v porovnaní s ostatnými samosprávnymi krajinami SK8 na základe analýzy dostupných otvorených dát na portáli ITMS2014+ je pomerne nízka. V počte 2618 podaných žiadostí v sume 1,52 mld. EUR je na 6. mieste, v počte 1562 schválených žiadostí v sume 0,69 mld. EUR na 5. mieste. Pomerom schválených žiadostí voči podaným

¹ Podľa prepočtov spracovateľov PHSR Žilinský kraj 2021+ k 7.1.2022.

žiadostiam bol ZASK na 3. mieste, pričom tento pomer predstavoval 59,7%. Priemerná úspešnosť schvaľovania žiadostí za všetky kraje bola na úrovni 58%, pričom v najlepšom Prešovskom kraji predstavovala 62,1% a v druhom najlepšom, Košickom kraji to bolo 60,6%.

V Žilinskom kraji boli schválené žiadosti vo výške 998,99 EUR na obyvateľa, kým v najúspešnejšom Bratislavskom kraji to bolo 16 453,04 EUR na obyvateľa. Žilinský kraj sa tak radí k trom slovenským krajom s najnižšou čiastkou na obyvateľa spoločne s Trenčianskym krajom (930,21 EUR na obyvateľa) a Trnavským krajom (813,43 EUR na obyvateľa).

Najviac žiadostí bolo podaných v rámci OP Životné prostredie (613 žiadostí s úspešnosťou 58,7%) a najmenej v OP Efektívna verejná správa (16 žiadostí s úspešnosťou 56,25%). Najúspešnejšie žiadosti boli v OP Ľudské zdroje na úrovni 67,05% pri 348 schválených žiadostiach. Najviac zamietnutých žiadostí bolo v programe cezhraničnej spolupráce Interreg V-A SK-CZ (80 zamietnutých žiadostí zo 116 podaných).

Programové obdobie EŠIF 2021-2027

Dve stratégie mestského rozvoja, tzv. Programy hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Ružomberok a mesta Liptovský Mikuláš na roky 2023-2030 a Integrovaná územná stratégia IÚS UMR Liptov 2030, riešia problémy územia komplexne prostredníctvom všetkých 5 cieľov politiky súdržnosti EÚ a budú financované z Európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF). Komplementárnymi finančnými nástrojmi bude aj podpora opatrení prostredníctvom miestneho rozvoja vedeného komunitou (financovanie prostredníctvom EPFRV v rámci nástroja LEADER) a tiež Plán obnovy a odolnosti a iné komunitárne programy a finančné iniciatívy EÚ.

Komunitárne programy a finančné iniciatívy Európskej únie

Centrálne riadené európske programy: Okrem štrukturálnych fondov (EŠIF) existuje druhý spôsob financovania z EÚ, a to prostredníctvom fondov, ktoré sú spravované centrálnne, priamo Európskou komisiou alebo ňou poverenými inštitúciami – tzv. centrálnne riadené programy, ktorých finančné alokácie v programovom období 2021-2027 porastú. Žiadosti o ich čerpanie sú však náročné na prípravu z dôvodu celoeurópskej konkurencie a ich zamerania, ktoré musí spĺňať atribúty inovatívnosti a kreativity, udržateľnosti a prenositeľnosti znalostí v kontexte EÚ. Ide o týchto 11 centrálnych programov:

1. **Horizont Európa/Horizon Europe** (veda, konkurencieschopnosť, inovácia);
2. **Connecting Europe Facility – CEF** (Nástroj pre prepojenie Európy – transeurópska dopravná, energetická a digitálna infraštruktúra);
3. **Erasmus+** (vzdelávanie/odborná príprava, mládež, šport);
4. **Kreatívna Európa/Creative Europe** (delí sa na dve časti: Kultúra a Médiá; kultúrna a jazyková rozmanitosť, kultúrne dedičstvo a konkurencieschopnosť, audiovizuálna tvorba);
5. **CERV/Citizenship, Equality, Rights and Values – Práva a hodnoty** (nahradil program Europe for Citizens/Európa pre občanov, podporuje európske práva, hodnoty, rovnosť a participáciu občanov);
6. **LIFE** (životné prostredie, zmena klímy);
7. **Program pre jednotný trh** (bezpečnosť potravín, ochrana spotrebiteľa, konkurencieschopnosť MSP, efektívny jednotný trh, európske štatistiky, účinné štandardy);
8. **Program na podporu reforiem** (správa verejných rozpočtov, podnikateľské prostredie, vzdelávanie a odborná príprava/sociálna oblasť, životné prostredie/energetika);
9. **InvestEU** (udržateľná infraštruktúra, výskum/inovácia/digitalizácia, malé a stredné podniky – MSP, sociálne podnikanie a zručnosti);
10. **Digitálna Európa** (výkonná výpočtová technika, umelá inteligencia, kybernetická bezpečnosť a dôvera, pokročilé digitálne zručnosti, využitie digitálnych kapacít a interoperabilita);
11. **European Solidarity Corps** (solidarita a podpora tretím krajinám).

Okrem komunitárnych programov existujú aj ďalšie zdroje a **finančné iniciatívy podporované EK** a zamerané na určitú oblasť alebo cieľovú skupinu. Príkladom je program **European Urban Initiative (EUI)** alebo program **European City Facility (EUCF)**, kde môže byť žiadateľom iba mesto, ktoré zostaví vlastné partnerstvo na lokálnej, regionálnej, národnej či nadnárodnej úrovni na základe potrieb riešeného projektu.

Iniciatíva European Urban Initiative (EUI), ktorá nahrádza predošlú iniciatívu Urban Innovative Actions (UIA), pomáha mestám a ich inováciám. V období rokov 2021-2027 je pomoc smerovaná na podporu inovatívnych akcií, budovanie kapacít, znalostí a hodnotenia územného vplyvu, rozvoj politiky a komunikácie. Prvé vyhlásenie výzvy

je plánované na august 2022. Inšpiráciou je slovenský projekt Košice 2.0², ktorý riešil ekonomickú transformáciu na digitálne a kreatívne mesto, nízku občiansku angažovanosť a infraštruktúru kreatívneho priemyslu v digitálnom veku. Do projektu bola zapojená okrem samotného mesta aj Technická univerzita Košice, neziskové organizácie, podniky a ďalší partneri. Zaujímavý je tiež český projekt CLAIRE – Clear AIR a klimatická adaptácia v Ostrave a ďalších mestách, do ktorého bol zapojený aj Moravskosliezsky kraj, niekoľko univerzít vrátane Univerzity Palackého v Olomouci a ďalší partneri.

European City Facility/EUCF poskytuje podporu investičným projektom v oblasti udržateľnej energie, ktoré prispievajú k zlepšeniu energetickej náročnosti a dosiahnutiu energetických úspor. O grant vo výške 60 000 EUR na rozvoj investičnej koncepcie v oblasti udržateľnej energie môžu žiadať mestá a obce v EÚ, ktoré majú schválený SEAP/SECAP alebo obdobný záväzný dokument. Prostredníctvom grantu je možné financovať činnosti nevyhnutné pre rozvoj investičných koncepcií (napr. štúdie uskutočniteľnosti, právne analýzy, sociálne štúdie, štúdie trhu, finančné analýzy a pod.). Nástroj pre európske mestá sa zameriava aj na: (1) zlepšenie účinnosti zariadení/vývoj a využívanie integrovaných obnoviteľných zdrojov budov – verejné, obytné budovy a terciárne (mimoobecné) budovy; (2) modernizáciu diaľkového vykurovania alebo prechod na obnoviteľné zdroje; (3) smart grids; (4) udržateľnú mestskú mobilitu (napr. verejná doprava, nabíjacie stanice atď.); (5) inovatívnu energetickú infraštruktúru (napr. občianske energetické spoločenstvá); (6) inovatívne prístupy k verejnému osvetleniu, čistiarne odpadových vôd atď. EUCF nepodporuje investície do energetických projektov závislých od fosílnych palív.

Medzinárodný Vyšehradský fond (Visegrad Fund): Je medzinárodná donorská organizácia založená v roku 2000 vládami krajín V4 (Slovenska, Česka, Maďarska a Poľska) na podporu regionálnej spolupráce medzi krajinami V4 a medzi regiónom V4 a ďalšími krajinami (regiónom západného Balkánu a Východného partnerstva). Fond z príspevkov členských krajín V4 poskytuje 8 miliónov EUR prostredníctvom grantov, podporou mobilit a štipendií. Ostatné darcovské krajiny (Kanada, Nemecko, Holandsko, Južná Kórea, Švédsko, Švajčiarsko, Spojené štáty americké) poskytli ďalších 10 miliónov EUR prostredníctvom rôznych grantových programov vedených fondom od roku 2012. Fond podporuje nasledovné oblasti: (1.) Kultúrna a spoločná identita; (2.) Vzdelávanie a budovanie kapacít; (3.) Regionálny rozvoj, životné prostredie a turizmus; (4.) Verejná politika a inštitucionálne partnerstvo; (5.) Inovácia, výskum, vývoj, podnikanie; (6.) Demokratické hodnoty a médiá; (7.) Sociálny rozvoj.

Fondy EHP a Nórska: Slovenská republika je od roku 2004 príjemcom podpory z Nórskeho finančného mechanizmu (EEA grants), ktorý doteraz zafinancoval podporu pre projekty v hodnote 263 mil. EUR. V rokoch 2014-2021 boli sumou približne 113 mil. EUR podporené projekty zamerané na oblasť kultúry, občianskej spoločnosti, dobrej správy vecí verejných, základných práv a slobôd a ďalej na oblasť životného prostredia, energetiky, zmeny klímy a nízkouhlíkového hospodárstva. V nasledujúcom období do roku 2027 je možné opätovne počítať s týmito fondmi.

Plán obnovy a odolnosti: Jednotlivé komponenty programu majú vyviesť slovenskú ekonomiku z krízy vyvolanej pandémiou Covid-19, akcelerovať digitálnu a zelenú tranzíciu (transformáciu) ekonomiky, prispieť k splneniu európskych reformných a investičných požiadaviek, a tým zabezpečiť základ pre dlhodobý ekonomický rozvoj SR. Z plánu obnovy bude možné čerpať 6 miliárd EUR, k dispozícii je však aj nevyčerpaných 8 miliárd EUR z EŠIF 2014-2020.

Komponent	Popis	Finančná alokácia
1. Zelená ekonomika	Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra; obnova budov; udržateľná doprava; dekarbonizácia priemyslu; adaptácia na zmenu klímy.	2,3 mld. EUR
2. Vzdelávanie	Dostupnosť, rozvoj a kvalita inkluzívneho vzdelávania na všetkých stupňoch; vzdelávanie pre 21. storočie; zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl.	0,9 mld. EUR
3. Veda, výskum, inovácie	Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania výskumu, vývoja, inovácií a digitálnej ekonomiky; lákavosť a udržanie talentov.	0,7 mld. EUR
4. Zdravie	Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť; humánna, moderná a dostupná starostlivosť o duševné zdravie; dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť.	1,5 mld. EUR
5. Efektívna verejná správa a	Zlepšenie podnikateľského prostredia; reforma justície; boj proti korupcii a praniu špinavých peňazí; bezpečnosť a ochrana obyvateľstva; zdravé verejné financie;	1,1 mld. EUR

² <https://www.cike.sk/project/urban-innovative-action/>

digitalizácia	digitálne Slovensko – štát v mobile; kybernetická bezpečnosť; rýchly internet pre každého; digitálna ekonomika.	
Spolu		6,5 mld. EUR

Zdroj: Plán obnovy a odolnosti SR.

EPC financovanie: Hlavným predmetom energetických služieb so zaručeným výsledkom (Energy Performance Contracting – EPC) je návrh, projektovanie a realizácia investičných úsporných opatrení v existujúcej budove, areáli alebo inej prevádzkovej jednotke vrátane energetického manažmentu. Investičné náklady hradí dodávateľ, úsporné opatrenia sú niekoľko rokov splácané z dosiahnutých úspor. Pre celý projekt je len jeden dodávateľ (poskytovateľ energetických služieb/ESCO), ktorý na seba berie väčšinu finančných aj technických rizík. Metóda EPC je všeobecne vhodná pre objekty s vysokou spotrebou energie a s horšou energetickou účinnosťou. Výhody tejto metódy financovania sú: záruka úspešnosti projektu, dlhodobo dosahované zníženie spotreby energie, jeden dodávateľ, rovnaká motivácia dodávateľa i zákazníka, možnosť zaistenia financovania projektu, zlepšenie kvality pracovného a životného prostredia. Táto metóda je predovšetkým vhodná pre štátne inštitúcie a organizácie, pre kraje, mestá, obce a ich príspevkové organizácie.

Modernizačný fond: Hlavným cieľom je podporiť členské štáty EÚ modernizáciou a dekarbonizáciou ich energetických systémov. Fond bude podporovať projekty, ktoré pomôžu splniť ciele pre znižovanie emisií skleníkových plynov, zvyšovanie energetickej účinnosti a rozvoj obnoviteľných zdrojov energie. Podpora z fondu bude dopĺňať podporu z Programu Slovensko tak, aby sa neprekrývali, a zároveň aby bola podpora prístupná čo najširšiemu okruhu žiadateľov a ich technologickým riešeniam.

React EÚ: Ide o pomoc pri obnove v rámci politiky súdržnosti a pri obnove území po pandémii koronavírusu v Európe ako rozšírenej reakcie na krízu a na opatrenia na zmiernenie a nápravu dôsledkov tejto krízy. Prispeje k zelenej, digitálnej a odolnej obnove hospodárstva. Slovensko by z európskeho protikrizového nástroja malo dostať až 780 miliónov EUR.

Programy cezhraničnej spolupráce Interreg Europe a nadnárodnej spolupráce Central Europe a Interreg Danube: Zameriavajú sa na zlepšenie regionálnych politík prostredníctvom výmeny skúseností, inovatívnych postupov a budovania kapacít medzi subjektmi podieľajúcimi sa na implementácii a príprave regionálnych politík. Ide o projekty mäkkého charakteru, kde môžu byť realizované pilotné investičné aktivity v obmedzenom rozsahu. Podpora je zameraná od výskumu a inovácií, životného prostredia, klimatických zmien, sociálnej problematiky, dopravy a mobility až k previazaným oblastiam integrovaného rozvoja.

INTERREG Poľsko – Slovensko 2021-2027

Oprávnená oblasť sa rozprestiera na oboch stranách Karpát, prevažne v horských oblastiach. Niekedy práve tieto horské podmienky sťažujú obyvateľom pohraničia a návštevníkom rýchle a pohodlné cestovanie. Rozloha programovej oblasti je viac ako 39 tisíc km², z čoho sa takmer 60% nachádza na poľskej strane. Na Slovensku programová oblasť zahŕňa Žilinský samosprávny kraj, Prešovský samosprávny kraj a okres Spišská Nová Ves v Košickom samosprávnom kraji. V roku 2018 dosiahol počet obyvateľov programovej oblasti takmer 5,2 miliónov, z ktorých približne 70% žilo na poľskej strane. Riadiacim orgánom pre programové obdobie 2021-2027 bude Ministerstvo fondov a regionálnej politiky Poľskej republiky. MIRRI SR bude národným implementačným orgánom. Miera spolufinancovania bude 80%.

Priorita	Špecifické ciele	Finančná alokácia bez tech. pomoci
1. K prírode ohľaduplné a bezpečné pohraničie	- Podpora adaptácie na zmenu klímy a prevencie rizika katastrof a odolnosti s prihliadnutím na ekosystémové prístupy - Posilnenie ochrany a zachovania prírody, biodiverzity a zelenej infraštruktúry, a to aj v mestských oblastiach, a zníženie všetkých foriem znečistenia	24 830 251 EUR
2. Prepojenejšie pohraničie	- Rozvoj a posilňovanie udržateľnej, inteligentnej a intermodálnej vnútroštátnej, regionálnej a miestnej mobility odolnej proti zmene klímy vrátane zlepšeného prístupu k TEN-T a cezhraničnej mobilite	23 005 741 EUR
3. Tvorivé a turisticky atraktívne	- Posilnenie úlohy kultúry a udržateľného cestovného ruchu v oblasti hospodárskeho rozvoja, sociálneho začlenenia a sociálnej inovácie	62 649 562 EUR

pohraničie		
4. Spolupráca medzi inštitúciami a obyvateľmi pohraničia	- Posilňovanie inštitucionálnej kapacity orgánov verejnej moci, najmä tých, ktoré sú oprávnené riadiť osobitné územie, ako aj zainteresovaných strán - Budovanie vzájomnej dôvery, najmä propagáciou akcií typu „ľudia ľuďom“	10 342 917 EUR
Spolu		120 828 471 EUR

Zdroj: Program cezhraničnej spolupráce Interreg 2021-2027 Poľsko – Slovensko (verzia december 2021).

INTERREG Slovensko – Česko 2021-2027

Programovou oblasťou na Slovensku sú regióny NUTS III Trnavský samosprávny kraj, Trenčiansky samosprávny kraj a Žilinský samosprávny kraj, v Českej republike je to Juhomoravský kraj, Zlínsky kraj a Moravskosliezsky kraj. V programovom období 2021-2027 bude program riadiť Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky (MIRRI SR), ktoré pôsobí ako riadiaci orgán, a Spoločný technický sekretariát. Miera spolufinancovania bude 80%.

Priorita	Špecifické ciele	Finančná alokácia bez tech. pomoci
1.1 Životné prostredie	- Podpora adaptácie na zmenu klímy a prevencie rizika katastrof a odolnosti s prihliadnutím na ekosystémové prístupy - Posilnenie ochrany a zachovania prírody, biodiverzity a zelenej infraštruktúry, a to aj v mestských oblastiach, a zníženie všetkých foriem znečistenia	19 935 420 EUR
2.1 Vzdelávanie	- Zlepšenie rovného prístupu k inkluzívnym a kvalitným službám v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy a celoživotného vzdelávania rozvíjaním dostupnej infraštruktúry vrátane posilňovania odolnosti pre dištančné a online vzdelávanie a odbornú prípravu	7 176 751 EUR
2.2 Kultúra a cestovný ruch	- Posilnenie úlohy kultúry a udržateľného cestovného ruchu v oblasti hospodárskeho rozvoja, sociálneho začlenenia a sociálnej inovácie	43 060 507 EUR
3.1 Inštitucionálna spolupráca	- Zvyšovanie efektivity verejnej správy podporou právnej a administratívnej spolupráce a spolupráce medzi občanmi, aktérmi občianskej spoločnosti a inštitúciami, najmä s ohľadom na riešenie právnych a iných prekážok v pohraničných regiónoch	4 784 501 EUR
3.2 Miestne iniciatívy	- Budovanie vzájomnej dôvery, najmä propagáciou akcií typu „ľudia ľuďom“	4 784 501 EUR
Spolu		79 741 680 EUR

Zdroj: Program cezhraničnej spolupráce Interreg Slovensko – Česko 2021-2027 (verzia 4.4.2022).

Indikatívny časový plán čerpania programov cezhraničnej spolupráce v rokoch 2021-2027 vrátane technickej pomoci v EUR								
Program	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	SPOLU
Interreg Poľsko – Slovensko	17 390 306	17 738 112	18 092 874	18 454 732	18 823 827	19 200 303	19 584 309	129 284 462
Interreg Slovensko – Česko	11 477 044	11 706 585	11 940 717	12 179 531	12 423 121	12 671 584	12 925 016	85 323 597
SPOLU	28 867 350	29 444 697	30 033 591	30 634 263	31 246 948	31 871 887	32 509 325	214 608 059

Zdroj: PHSR Žilinský kraj 2021+.

Národné operačné programy

V zmysle partnerskej dohody SR na roky 2021-2027 budú operácie financované z EFRR (cieľa Investovanie pre rast a zamestnanosť), ESF+, KF a FST realizované prostredníctvom jedného **Programu Slovensko** (OP Slovensko). Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (MPRV SR) bude riadiacim orgánom pre Strategický plán SPP 2023-2027 a bude zodpovedné za jeho prípravu, ako aj za implementáciu ENRAF a zároveň riadiacim orgánom pre Operačný program Rybné hospodárstvo na roky 2021-2027.

Celková alokácia Programu Slovensko na programové obdobie 2021-2027 činí **12,59 mld. EUR**, čo je v programe rozdelené v rámci 5 cieľov politik a ich jednotlivých priorít. Najväčšia finančná alokácia je pridelená na prioritu 3P1 Doprava (2,18 mld. EUR) a prioritu 2P2 Životné prostredie (2,03 mld. EUR). Pre Fond na spravodlivú transformáciu v prioritě 6 bolo vyčlenených celkom 0,44 mld. EUR.

Priorita Programu Slovensko	Finančná alokácia	podiel	
Cieľ politiky 1: KONKURENCIESCHOPNEJŠIA A INTELIGENTNEJŠIA EURÓPA na presadzovanie inovatívnej a inteligentnej transformácie hospodárstva a regionálnej prepojenosti IKT	1 890 150 000 €	15,01%	
1P1: Veda, výskum a inovácie	1 778 050 000 €		14,12%
1P2: Digitálna pripojiteľnosť	112 100 000 €		0,89%
Cieľ politiky 2: ZELENŠIA EURÓPA podporujúca prechod z ekologickejšieho, nízkouhlíkového hospodárstva na hospodárstvo s nulovou bilanciou uhlíka a odolnú Európu vďaka presadzovaniu čistej a spravodlivej energetickej transformácie, zelených a modrých investícií, obehového hospodárstva, zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na ňu, predchádzania rizikám a ich riadenia a udržateľnej mestskej mobility	4 227 647 279 €	33,57%	
2P1: Energetická efektívnosť a dekarbonizácia	1 306 549 999 €		10,37%
2P2: Životné prostredie	2 030 497 280 €		16,12%
2P3: Udržateľná mestská mobilita	890 600 000 €		7,07%
Cieľ politiky 3: PREPOJENEJŠIA EURÓPA vďaka posilneniu mobility	1 999 903 170 €	15,88%	
3P1: Doprava	1 999 903 170 €		15,88%
Cieľ politiky 4: SOCIÁLNEJŠIA A INLUZÍVNEJŠIA EURÓPA implementujúca Európsky pilier sociálnych práv	3 251 604 336 €	25,82%	
4P1: Adaptabilný a prístupný trh práce	527 471 548 €		4,19%
4P2: Kvalitné a inkluzívne vzdelávanie	623 293 550 €		4,95%
4P3: Zručnosti pre lepšiu adaptabilitu a inklúziu	241 606 000 €		1,92%
4P4: Záruka pre mladých	283 969 292 €		2,25%
4P5: Aktívne začlenenie a dostupné služby	1 169 957 946 €		9,29%
4P6: Aktívne začlenenie rómskych komún	269 000 000 €		2,14%
4P7: Sociálne inovácie a experimenty	68 153 000 €		0,54%
4P8: Potravinová a materiálna deprivácia	68 153 000 €		0,54%
Cieľ politiky 5: EURÓPA BLIŽŠIE K OBČANOM vďaka podpore udržateľného a integrovaného rozvoja všetkých typov území a miestnych iniciatív	403 637 715 €	3,21%	

5P1: Moderné regióny	403 637 715 €		3,21%
Priorita 6: Fond na spravodlivú transformáciu	440 658 242 €	3,50%	
6P1: Fond na spravodlivú transformáciu	440 658 242 €		3,50%
Priorita 7: Technická pomoc	380 134 191 €	3,02%	
7P1-7P4: Technická pomoc	380 134 191 €		3,02%
CELKOM	12 593 734 933 €	100%	100%

Zdroj: Program Slovensko (schválený vládou SR dňa 28. júna 2022).

Indikatívny časový plán čerpania EŠIF z Programu Slovensko 2021-2027 v EUR							
2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	SPOLU
0	2 110 774 072	2 178 968 551	2 131 671 778	2 219 229 074	1 927 707 085	2 025 384 373	12 593 734 933

Zdroj: PHSR Žilinský kraj 2021+ podľa Program Slovensko verzia 1.0 (december 2021).

V nasledujúcej tabuľke je orientačne znázornené prepojenie jednotlivých priorít Programu Slovensko na špecifické ciele strategického dokumentu rozvoja Liptov 2030.

Priorita	Špecifický cieľ	Priorita Programu Slovensko
1. Vzdelávanie, ekonomika a inovácie	1.1 Vytvárať podmienky pre moderné a adaptabilné vzdelávanie	4P2: Kvalitné a inkluzívne vzdelávanie 4P3: Zručnosti pre lepšiu adaptabilitu a inklúziu
	1.2 Vytvárať podmienky pre všestranný rozvoj kreativity a talentu u detí a mládeže a podporovať ich zdravý životný štýl	1P1: Veda, výskum a inovácie 4P5: Aktívne začlenenie a dostupné služby 4P6: Aktívne začlenenie rómskych komunít 4P4: Záruka pre mladých
	1.3 Budovať a podporovať atraktívny systém celoživotného vzdelávania pre osobný a profesijný rozvoj	4P2: Kvalitné a inkluzívne vzdelávanie 4P3: Zručnosti pre lepšiu adaptabilitu a inklúziu
	1.4 Skvalitňovať spoluprácu škôl s podnikateľskou praxou	4P1: Adaptabilný a prístupný trh práce
	1.5 Systematicky podporovať investovanie a podnikanie vrátane začínajúcich podnikateľov	4P1: Adaptabilný a prístupný trh práce 1P1: Veda, výskum a inovácie
	1.6 Udržiavať a vytvárať dobré pracovné príležitosti na trhu práce	4P1: Adaptabilný a prístupný trh práce 4P3: Zručnosti pre lepšiu adaptabilitu a inklúziu 4P5: Aktívne začlenenie a dostupné služby 4P6: Aktívne začlenenie rómskych komunít 4P7: Sociálne inovácie a experimenty
	1.7 Podporovať inovačné prístupy a výskumno-inovačné aktivity	1P1: Veda, výskum a inovácie
	1.8 Skvalitňovať služby občanom a optimalizovať procesy riadenia a komunikácie samosprávy	1P2: Digitálna pripojiteľnosť
2. Životné prostredie	2.1 Podporovať udržateľné riadenie architektonického a územného rozvoja miest a obcí na princípoch participácie verejnosti	2P2: Životné prostredie 5P1: Moderné regióny
	2.2 Podporovať adaptáciu sídiel a krajiny na dopady zmeny klímy	2P2: Životné prostredie
	2.3 Zabezpečovať ochranu prírodných hodnôt (biodiverzity, vody, pôdy a ekosystémov)	2P2: Životné prostredie
	2.4 Zlepšovať kvalitu ovzdušia a znížiť produkciu skleníkových plynov	2P2: Životné prostredie 2P1: Energetická efektívnosť a dekarbonizácia
	2.5 Zavádzať princípy obehového hospodárstva a cirkulárnej ekonomiky a zlepšovať nakladanie s odpadom	2P2: Životné prostredie 2P1: Energetická efektívnosť a dekarbonizácia

	2.6	Rozvíjať environmentálnu výchovu, vzdelávanie a osvetu a zvyšovať environmentálne povedomie občanov	2P2: Životné prostredie 4P4: Záruka pre mladých
3. Infraštruktúra	3.1	Zabezpečovať udržateľnú mobilitu v sídlach aj medzi nimi	3P1: Doprava 2P3: Udržateľná mestská mobilita
	3.2	Zlepšovať dostupnosť energetickej infraštruktúry	2P1: Energetická efektívnosť a dekarbonizácia
	3.3	Zlepšovať digitálnu dostupnosť v sídlach a podporovať rozvoj „informačnej spoločnosti“	1P2: Digitálna pripojiteľnosť 1P1: Veda, výskum a inovácie
4. Sociálna stabilita	4.1	Zabezpečovať moderné, dostupné, kvalitné a efektívne sociálne služby	4P5: Aktívne začlenenie a dostupné služby 4P6: Aktívne začlenenie rómskych komunít 4P8: Potravinová a materiálna deprivácia
	4.2	Zabezpečovať moderné, dostupné, kvalitné a efektívne služby zdravotnej starostlivosti	4P5: Aktívne začlenenie a dostupné služby 4P6: Aktívne začlenenie rómskych komunít
	4.3	Vytvárať zodpovedajúce podmienky pre bývanie pre všetky skupiny obyvateľov	4P5: Aktívne začlenenie a dostupné služby 4P6: Aktívne začlenenie rómskych komunít
	4.4	Zvyšovať bezpečnosť obyvateľov a návštevníkov a zlepšovať ochranu ich života, zdravia a majetku	4P5: Aktívne začlenenie a dostupné služby 4P6: Aktívne začlenenie rómskych komunít 1P2: Digitálna pripojiteľnosť 2P1: Energetická efektívnosť a dekarbonizácia
5. Identita a sebestačnosť	5.1	Zachovávať a zhodnocovať kultúrne a historické dedičstvo, podporovať kreativitu a rozvíjať živú kultúru	5P1: Moderné regióny 4P4: Záruka pre mladých
	5.2	Vytvárať podmienky pre aktívne športové vyžitie všetkých občanov a podporovať rozvoj športových tradícií regiónu	2P3: Udržateľná mestská mobilita 5P1: Moderné regióny 4P5: Aktívne začlenenie a dostupné služby 4P4: Záruka pre mladých
	5.3	Udržateľne rozvíjať miestnu ekonomiku a miestne podnikanie podporou ekosystémových služieb	5P1: Moderné regióny 4P1: Adaptabilný a prístupný trh práce 4P7: Sociálne inovácie a experimenty 2P2: Životné prostredie
	5.4	Profesionalizovať riadenie cestovného ruchu prostredníctvom podpory destinačného manažmentu a destinačného marketingu v spolupráci s partnermi	5P1: Moderné regióny 3P1: Doprava 2P3: Udržateľná mestská mobilita
	5.5	Budovať a podporovať miestne, regionálne, nadregionálne, cezhraničné a medzinárodné partnerstvá	5P1: Moderné regióny